

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA 190804219**

PATVIRTINTA

Švietimo ir mokslo ministro
200... m.....mėn. ....d.
įsakymu Nr. ....

ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS VERSLO DARBININKO MOKYMO PROGRAMA

Valstybinis kodas: **320062106**

Suteikiama profesinė kvalifikacija: **Žemės ūkio gamybos verslo darbininkas**

Specializacijos: paukščių auginimas; vaistinių augalų auginimas.

Bazinis išsilavinimas: **pagrindinis**

Mokymo trukmė: **2 metai**

SUDERINTA:.....
.....
200.... m..... mėn. .... d

Centrinės profesinio mokymo ekspertų komisijos/Profesinio mokymo metodikos centro sprendimas :
.....
.....
.....
.....

200 ... m. .... mėn. .... d.

TURINYS

1. Mokymo programos paskirtis, šaltiniai ir bendrasis apibūdinimas	3
2. Profesinės veiklos sritys, kompetencijos, kompetencijų ribos, mokymo tikslai, dalykai, kompetencijų vertinimas	5
3. Specializacijų veiklos sritys, kompetencijos, kompetencijų ribos, mokymo tikslai, dalykai, kompetencijų vertinimas	11
4. Mokymo planas	15
5. Mokymo grafikas	18
6. Dalykų programos :	
7. Ekonomikos ir verslo pagrindai	19
8. Civilinė sauga	20
9. Žemdirbystės pagrindai	22
10. Bendroji augalininkystė	23
11. Agrochemija ir augalų apsauga	25
12. Gyvulių veisimas	27
13. Pašarai ir gyvulių šėrimas	28
14. Gyvulių laikymas ir priežiūra	29
15. Zoohigienos ir veterinarijos pagrindai	31
16. Traktoriai	32
17. Žemės ūkio mašinos	33
18. Gyvulininkystės fermų mechanizacija	34
19. Mechanizuoti darbai	35
20. Kelių eismo taisyklės ir saugaus eismo pagrindai	36
21. Darbuotojų sauga ir sveikata	38
22. Informacinės technologijos	39
23. Specializacijos:	
22.1 Vaistinių augalų auginimas:	
22.1.1 Vaistinių augalų auginimo technologija	40
22.1.2 Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	42
22.2 Paukščių auginimas:	
22.2.1 Sausumos naminių paukščių auginimo technologija	44
22.2.2 Vandens naminių paukščių auginimo technologija	46
23. Gamybinė praktika	48

MOKYMO PROGRAMOS PASKIRTIS, ŠALTINIAI IR BENDRASIS APIBŪDINIMAS

1. Programos paskirtis, pagrindinis tikslas:

Programos paskirtis - parengti žemės ūkio gamybos verslo darbininkus, kurie nusimanytų apie kultūrinius augalus, gyvulius, jų anatomiją ir fiziologiją, veisles, auginimo ir priežiūros sąlygas, ligas ir kenkėjus, žemdirbystės ir gyvulininkystės pagrindus, mokėtų savarankiškai dirbti žemę TR1, TR2, SZ kategorijų traktoriais su agreguojamomis mašinomis, doroti derlių, melžti karves rankomis ir melžimo technika; vertinti ūkinės veiklos rezultatus, įgiję kvalifikaciją galėtų dirbti žemės ūkio valstybinėse, privačiose įmonėse, jų padalinuose, ūkininkų ūkiuose. Mokymo programa skirta žemės ūkio gamybos verslo darbininko profesinei kvalifikacijai įgyti su viena iš specializacijų: vaistinių augalų auginimas arba paukščių auginimas.

2. Programos šaltiniai:

2.1 Žemės ūkio gamybos verslo darbininko programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2001 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 1167 patvirtintais pagrindinio profesinio mokymo programų sudarymo bendraisiais reikalavimais.

2.2 Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2003 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. ISAK-801 "Dėl 2003-2004 mokslo metų pagrindinio profesinio mokymo įstaigų mokymo planų".

2.3 Kuriamo Žemės ūkio darbininko profesijos standarto projekto pagrindinėmis nuostatomis.

2.4 Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu 2003-07-01 Nr. IX-1672.

2.5 Traktorininkų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo, pažymėjimų, suteikiančių teisę valdyti traktorius ir kitas savaeigės žemės ūkio, melioracijos bei kelių statybos mašinas, išdavimo nuostatais, patvirtintais LR žemės ūkio ministro 1991-09-02 ir papildytais LR žemės ūkio ministerijos raštu Nr. 1230-06-14.

2.5 Žemės ūkio darbininko programa pakoreguota vadovaujantis:

2.5.1 Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. ISAK-90 patvirtintu „Pagrindinio profesinio mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos aprašu“;

2.5.2 Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo bei socialinės apsaugos ir darbo ministrų 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. ISAK-2093/11-301 patvirtintu „Žemės ūkio gamybos verslo darbuotojo rengimo standartu“;

2.5.3 Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2007 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-1185 patvirtintais „2007-2008 mokslo metų bendraisiais profesinio mokymo planais“;

2.5.4 Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. ISAK-1953 patvirtintu „Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio profesinio mokymo programas, darbuotojų saugos ir sveikatos programos aprašu“;

2.5.5 Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 3D-449 „Dėl traktorių ir savaeigių mašinų, kurios nepriskiriamos automobiliams, kategorijų ir minimalaus vairuotojų amžiaus patvirtinimo“;

2.5.6 Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ir Švietimo ir mokslo ministrų 2005 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-321/ISAK-1203 patvirtintomis „Traktorių ir savaeigių mašinų vairuotojų (traktorininkų) rengimo ir teisės vairuoti šias transporto priemones įgijimo bei traktorių ir savaeigių mašinų vairuotojų (traktorininkų) pažymėjimų išdavimo ir keitimo taisyklėmis“;

2.5.7 Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2001 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 1497 patvirtinta „Civilinės saugos mokymo programa profesinio mokymo įstaigoms“.

2.7 Kvalifikuotų darbuotojų poreikio atliktų tyrimų išvados:

Siekiant iširti žemės ūkio gamybos verslo darbininkų poreikį regione ir mokymo programos atitikimą darbo rinkos reikalavimams, buvo atlikti profesinio poreikio tyrimai: regiono plėtros perspektyva; darbo rinkos paklausa; darbdavių interesai; absolventų vertinimai; moksleivių poreikiai; sociologo S. Paulausko mokslo konsultavimo įmonės parengta Joniškio žemės ūkio mokyklos strategija.

Respublikinės darbo biržos duomenimis, žemdirbystės sričių darbininkų pasiūla yra didesnė už paklausą. Tačiau buvo pasidomėta ir Lietuvos žemės ūkio vystymosi galimybėmis po įstojimo į ES, kur matome, kad po įstojimo į ES bus teikiama parama investicijoms į: žemės ūkio produktų perdirbimą; mokymą; ekologinės žemdirbystės plėtrą.

Tai leidžia daryti išvadą, kad darbininkų žemės ūkyje paklausa ateityje Lietuvoje didės.

Rengiant naują pagrindinio profesinio mokymo programą buvo atsižvelgta ir į darbdavių atsiliepimus apie mokyklos absolventus. Atlikti tyrimai parodė, kad didžioji dalis darbdavių mano, kad mokykla gali parengti gerą darbininką ir išreikškė pageidavimą nuolat gauti informaciją apie mokykloje parengtus darbininkus.

3. Bendrasis programos apibūdinimas:

3.1 Žemės ūkio gamybos verslo darbininkas baigęs mokyklą turi gebėti: saugiai vairuoti TR1, TR2, SZ kategorijų traktorius; atlikti smulkius technikos remonto darbus ir savalaikę TP; atlikti žemės dirbimo, sėjos ir augalų priežiūros, derliaus nuėmimo mechanizuotus darbus; atlikti pašarų ruošimo, gyvulių šėrimo, melžimo ir mėšlo šalinimo mechanizuotus darbus; prisitaikyti prie nuolat besikeičiančios aplinkos ir rasti darbo vietą veiklos pasaulyje; pasirinkti ir naudotis informacija; pritaikyti saugos darbe ir priešgaisrinės apsaugos reikalavimus praktinėje veikloje

3.2 Bazinis išsilavinimas – pagrindinis.

3.3 Mokymo trukmė – 2 metai. Mokslo metai skirstomi pusmečiais po 20 savaitių. Bendra mokymo programos apimtis 2880 val., iš jų profesinio mokymo dalykams - 2600 val., bendrakultūriniais dalykams - 280 val. Siekiant mokymo vientisumo, teorinis mokymas integruojamas su praktiniu. Profesinio mokymo dalykų cikle iki 70 proc. mokymosi laiko sudaro praktinis mokymas.

3.4 Žemės ūkio gamybos verslo darbininko kvalifikacija suteikiama išlaikius baigiamąjį kvalifikacijos egzaminą Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta ir su darbdavius atstovaujančiomis organizacijomis suderinta tvarka.

Individualiam traktorių vairavimo mokymui skiriama TR1 kategorijai – 20 val., TR2 kategorijai – 16 val., SZ kategorijai – 10 val. kiekvienam mokiniui (valandos skiriamos papildomai).

Išlaikius baigiamuosius kvalifikacinius egzaminus išduodamas profesinio mokymo diplomą ir traktorininko pažymėjimas, suteikiantis teisę vairuoti TR1, TR2, SZ kategorijų traktorius.

PROFESINĒS VEIKLOS SRITYS, KOMPETENCIJOS, KOMPETENCIJŪ RIBOS, MOKYMO TIKSLAI, DALYKAI, KOMPETENCIJŪ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetenciju apibūdināms		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetenciju vērtināms
	Kompetencijas	Kompetenciju ribas			
1. Zemes ūkio augaļu augināms.	1.1. Paruošti dirvā zemes ūkio augaļams auginti, naudoti dirvos derlinguma didināms priemones.	Dirvožemio sudētis, savybēs. Zemes dirbāms, laikas, būdai. Zemes dirbāms sistemos. Zemes ūkio augaļu mitybos sāļygos, trēšimo laikas ir būdai. Mineralinēs trāšos, jū savybēs, pažināms, kiekio apskaičiavāms. Kalkināms. Organinēs trāšos, jū rūšys, reikšmē, savybēs, kaupāms ir panaudojāms. Kompleksinēs trāšos. Sējomainos, jū rūšys. Sējomainū projektavāms ir īgyvendināms.	1.1.1. Vērtinti dirvožemio tipus ir jū skirstāms pagal mehaninē sudētj.	Žemdirbystēs pagrindai	Apibūdinta dirvožemio mehaninē sudētis, nustatyts zemes dirbāms laikas, būdai, parinktos zemes dirbāms sistemos, nurodytos sējomainū rūšys. Atlikti trēšimo ir kalkināms darbai, sudarytas sējomainos īgyvendināms planas,
			1.1.2. Atlikti zemes dirbāms darbus.	Žemdirbystēs pagrindai Gamybinē praktika	
			1.1.3. Pažinti trāšos, mokēti jas efektyviai naudoti.	Agrochemija ir augaļu apsauga	
			1.1.4. Atlikti trēšimo darbus.	Agrochemija ir augaļu apsauga Gamybinē praktika	
			1.1.5. Projektuoti ir īgyvendinti sējomainas.	Žemdirbystēs pagrindai	
	1.2. Taikyti augaļu apsaugos priemones.	Piktzoliū daugināmsi ir išplitimo būdai, žala, pažināms. Apsaugos būdū parinkāms piktzolēms naikinti.	1.2.1. Išmanyti piktzoliū daugināmsi ir išplitimo būdus, jū žala ir naudā.	Agrochemija ir augaļu apsauga	Nurodyti piktzoliū daugināmsi ir išplitimo būdai, apibūdinta jū klasifikacija, nurodyti piktzoliū naikināms būdai. Atpažintos piktzolēs, parinkti tinkami herbicidai, jū normos, paskleidimo būdai.
			1.2.2. Pažinti piktzoles, mokēti jū klasifikacijā.	Agrochemija ir augaļu apsauga	
			1.2.3. Naikinti piktzoles.	Agrochemija ir augaļu apsauga Gamybinē praktika	
	1.3. Atlikti sējos, sodināms augaļu priežiūros ir derliaus nuēmāms darbus.	Sēklū kokybēs rodikliai. Sēklū paruošāms sėjai ir sēja. Pesticidai, jū	1.3.1. Paruošti sēkla, sodināms medžiaga.	Bendroji augalininkystē	Apibūdinti sēklū kokybēs rodikliai, sējos būdai, laikas ir gylis, pesticidai, jū klasifikacija bei
			1.3.2. Vykdyti sējos ir sodināms darbus.	Bendroji augalininkystē Gamybinē praktika	

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
		klasifikavimas, vartojimo būdai, poreikis ir reglamentavimas. Derliaus nuėmimo laikas, būdai.	1.3.3. Išmanyti augalų apsaugos priemonių klasifikaciją, vartojimo būdus.	Agrochemija ir augalų apsauga	vartojimo būdai, derliaus nuėmimo laikas ir būdai. Apskaičiuota sėklos ūkinė vertė, sėjos ir sodinimo normos, sėklos kiekis, pesticidų normos ir kiekiai, produkcijos kiekis.
			1.3.4. Parinkti ir taikyti augalų apsaugos priemones.	Bendroji augalininkystė Gamybinė praktika	
			1.3.5. Nustatyti derliaus nuėmimo laiką ir būdus	Bendroji augalininkystė	
	1.4. Auginti žemės ūkio augalus intensyviomis technologijomis.	Javų, kaupiamųjų, techninių, sideracinių ir tarpinių, pašarinių, sodo ir daržo augalų auginimas intensyviomis technologijomis.	1.4.1. Pažinti žemės ūkio augalus, jų ligas ir kenkėjus.	Bendroji augalininkystė Agrochemija ir augalų apsauga	Apibūdintos javų, kaupiamųjų, techninių, sideracinių ir tarpinių, pašarinių, sodo ir daržo augalų auginimo intensyvios technologijos, nurodyti produkcijos sandėliavimo, paruošimo ir realizavimo reikalavimai. Atpažinti žemės ūkio augalai, jų ligos ir kenkėjai.
			1.4.2. Auginti žemės ūkio augalus intensyviomis technologijomis.	Bendroji augalininkystė Gamybinė praktika	
			1.4.3. Nuimti derlių.	Bendroji augalininkystė Gamybinė praktika	
			1.4.4. Sandėliuoti, paruošti ir realizuoti intensyviomis technologijomis išaugintą augalininkystės produkciją.	Bendroji augalininkystė Gamybinė praktika	
	1.5. Ekologiškai auginti žemės ūkio augalus.	Javų, kaupiamųjų, techninių, sideracinių ir tarpinių, pašarinių, sodo ir daržo augalų auginimas ekologinio ūkininkavimo technologijomis.	1.5.1. Išmanyti ekologinio ūkininkavimo reikalavimus.	Bendroji augalininkystė	Apibūdintos žemės ūkio augalų ekologinio ūkininkavimo technologijos, nurodyti produkcijos sandėliavimo, paruošimo ir realizavimo reikalavimai. Užpildyti ekologinės gamybos ūkinės veiklos dokumentai, supakuoti ir paženklinti ekologiški žemės ūkio produktai.
			1.5.2. Auginti žemės ūkio augalus ekologinio ūkininkavimo technologijomis.	Bendroji augalininkystė Gamybinė praktika	
			1.5.3. Sandėliuoti, paruošti ir realizuoti ekologiškai išaugintą augalininkystės produkciją.	Bendroji augalininkystė Gamybinė praktika	
2. Gyvulių auginimas ir paukščių auginimas.	2.1. Parinkti gyvulius ir paukščius, tinkamus reprodukcijai ir produktyvumui.	Gyvulių ir paukščių anatomija ir fiziologija. Eksterjeras, kondicija,	2.1.1. Išmanyti gyvulių ir paukščių anatomiją ir fiziologiją.	Gyvulių veisimas	Nurodyti gyvulių virškinimo ypatumai. Apibūdintos gyvulių ir paukščių veislės, parinkti
			2.1.2. Pažinti gyvulių ir paukščių veisles, išmanyti veisimo būdus.	Gyvulių veisimas	

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
		veislės, reprodukcija.	2.1.3. Atrinkti, parinkti poras bei vertinti gyvulius ir paukščius.	Gyvulių veisimas	veisimo būdai. Nustatytas gyvulių svoris, amžius, ėmitimas, gyvulių ir paukščių eksterjeras, kondicija.
	2.2. Parinkti pašarus.	Pašarai, jų sudėtis, maistingumas, pažinimas ir vertinimas. Pašarų normos, racionai.	2.2.1. Pažinti pašarus, nusimanyti apie jų maistingumą ir virškinamumą. 2.2.2. Išmanyti pašarų sudėtį, juos klasifikuoti. 2.2.3. Vertinti pašarų kokybę. 2.2.4. Nustatyti reikiamą pašarų kiekį, šėrimo normas, sudaryti racionus. 2.2.5. Ruošti pašarus, tvarkyti jų apskaitą	Pašarai ir gyvulių šėrimas Pašarai ir gyvulių šėrimas Pašarai ir gyvulių šėrimas Gamybinė praktika Pašarai ir gyvulių šėrimas Gamybinė praktika Pašarai ir gyvulių šėrimas Gamybinė praktika	Nurodyta pašarų sudėtis, maistingumas, kokybė, klasifikacija, apibūdintos pašarų ruošimo technologijos. Atpažinti pašarai, atlikta pašarų apskaita.
	2.3. Šerti ir prižiūrėti gyvulius ir paukščius.	Šėrimo ir laikymo būdai. Gyvūnų gerovės reikalavimai. Galvijų, kiaulių, avių, arklių ir paukščių šėrimas. Zoohigiena. Ligos ir jų profilaktika.	2.3.1. Parinkti gyvulių ir paukščių šėrimo bei laikymo būdus. 2.3.2. Šerti ir prižiūrėti įvairių rūšių gyvulius bei paukščius. 2.3.3. Taikyti zoohigienos reikalavimus. 2.3.4. Išmanyti ligas, jų požymius, profilaktiką, dažniausiai naudojamus veterinarinius vaistus. 2.3.5. Pažinti sergančius gyvulius ir paukščius, juos prižiūrėti ir slaugyti.	Gyvulių laikymas ir priežiūra Gyvulių laikymas ir priežiūra Gamybinė praktika Zoohigienos ir veterinarijos pagrindai Zoohigienos ir veterinarijos pagrindai Zoohigienos ir veterinarijos pagrindai Gamybinė praktika	Apibūdintos atskirų gyvulių grupių ir paukščių šėrimo ir priežiūros technologijos. Sudaryti racionai ir šėrimo normos atskirų grupių gyvuliams ir paukščiams.
	2.4. Melžti. Taikyti melžimo technologijas.	Pieno sudėtis, savybės. Melžimo būdai, melžimas. Reikalavimai pirminiam pieno apdorojimui ir kokybei.	2.4.1. Vertinti pieno sudėtį, savybes. 2.4.2. Taikyti melžimo technologijas. 2.4.3. Ruošti pieną realizuoti.	Gyvulių laikymas ir priežiūra Gyvulių laikymas ir priežiūra Gamybinė praktika Gyvulių laikymas ir priežiūra Gamybinė praktika	Apibūdintos melžimo technologijos, pieno kokybės reikalavimai. Įvertinta pieno sudėtis, savybės.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
3. Žemės ūkio darbų mechanizavimas	3.1. Vairuoti žemės ūkio traktorius, savaeigės žemės ūkio mašinas.	Traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų konstrukcija, veikimo principai, reguliavimai. Kelių eismo taisyklės ir saugaus eismo pagrindai. Traktorių vairavimas ir darbas su savaeigėmis žemės ūkio mašinomis.	3.1.1. Išmanyti traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimus.	Traktoriai Žemės ūkio mašinos Gamybinė praktika	Apibūdintos traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų konstrukcijos, veikimo principai. Atlikti traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų reguliavimai, darbai su savaeigėmis žemės ūkio mašinomis.
			3.1.2. Taikyti kelių eismo taisyklių ir saugaus eismo pagrindų reikalavimus.	Kelių eismo taisyklės ir saugaus eismo pagrindai	
			3.1.3. Vairuoti TR1, TR2 ir SZ kategorijų traktorius.	Individualus mokymas	
			3.1.4. Dirbti su savaeigėmis žemės ūkio mašinomis.	Mechanizuoti darbai Gamybinė praktika	
	3.2. Atlikti nesudėtingus technikos remonto darbus ir techninę priežiūrą.	Traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninė būklė, techninės priežiūros sistema, nesudėtingi remonto darbai.	3.2.1. Vertinti traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninę būklę.	Žemės ūkio mašinos Traktoriai Gyvulininkystės fermų mechanizacija	Įvertinta traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninė būklė. Atlikti traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninės priežiūros darbai, nesudėtingi remonto darbai.
			3.2.2. Atlikti techninės priežiūros darbus.	Žemės ūkio mašinos Traktoriai Mechanizuoti darbai Gamybinė praktika	
			3.2.3. Atlikti nesudėtingus remonto darbus.	Žemės ūkio mašinos Traktoriai Gyvulininkystės fermų mechanizacija Gamybinė praktika	
	3.3. Atlikti žemės ūkio mechanizuotus darbus.	Žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų konstrukcija, veikimas, reguliavimai. Agregatai, jų sudarymo principai, paruošimas darbui. Darbas su traktoriniais agregatais ir gyvulininkystės	3.3.1. Išmanyti žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimą.	Žemės ūkio mašinos Mechanizuoti darbai Gyvulininkystės fermų mechanizacija	Apibūdintos žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų konstrukcijos, veikimo principai. Atlikti žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų reguliavimai, žemės ūkio mechanizuoti darbai. Įvertintas gyvulininkystės patalpų mikroklimatas.
			3.3.2. Sudaryti ir eksploatuoti traktorinį agregatą.	Mechanizuoti darbai Gamybinė praktika	
			3.3.3. Atlikti žemės dirbimo, sėjos, augalų priežiūros, derliaus nuėmimo, sandėliavimo mechanizuotus darbus.	Mechanizuoti darbai Gamybinė praktika	
			3.3.4. Atlikti pašarų ruošimo ir gyvulių šėrimo, melžimo ir pieno apdorojimo, mėšlo šalinimo mechanizuotus darbus.	Mechanizuoti darbai Gamybinė praktika	

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
		mašinomis. Gyvulininkystės patalpų mikroklimato užtikrinimas.	3.3.5. Sudaryti gyvulininkystės patalpų mikroklimatą.	Mechanizuoti darbai Gamybinė praktika	
	3.4. Užtikrinti darbuotojų saugos ir sveikatos bei aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi.	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugą ir sveikatą, civilinę saugą, aplinkosaugą. Gamybinės sanitarijos, higienos, mechanizuotų darbų, priešgaisrinės saugos, elektrosaugos bei aplinkosaugos reikalavimai. Asmeninės saugos priemonės, jų parinkimas. Pirmoji medicininė pagalba.	3.4.1. Išmanyti darbuotojų saugą ir sveikatą, civilinę saugą, aplinkosaugą reglamentuojančius teisės aktus, jų taikymą.	Darbuotojų sauga ir sveikata Civilinė sauga Gamybinė praktika	Išvardinti gamybinės sanitarijos, elektrosaugos, gaisrinės saugos bei aplinkosaugos reikalavimai. Parinktos asmeninės apsaugos priemonės, suteikta pirmoji medicininė pagalba.
3.4.2. Laikytis darbų, priešgaisrinės saugos, darbo higienos, elektrosaugos bei aplinkosaugos reikalavimų.			Darbuotojų sauga ir sveikata Civilinė sauga Gamybinė praktika		
3.4.3. Parinkti ir taikyti asmenines saugos priemones.			Darbuotojų sauga ir sveikata Civilinė sauga		
3.4.4. Nukenksminti augalų apsaugos mašinas, transporto priemones, patalpas, tarą, asmenines saugos priemones.			Darbuotojų sauga ir sveikata Civilinė sauga		
3.4.5. Teikti sau ir aplinkiniams pirmąją pagalbą.			Darbuotojų sauga ir sveikata Civilinė sauga		
4. Gamybos proceso darbų planavimas ir organizavimas.	4.1. Taikyti rinkos ekonomikos dėsnius.	Ekonominė politika. Pagrindiniai rinkos ekonomikos dėsniai. Rinkodara. Verslo ir darbo teisiniai pagrindai.	4.1.1. Suvokti ekonominius reiškinius, sieti savo veiklą su pokyčiais rinkoje.	Ekonomikos ir verslo pagrindai	Apibūdinti verslo aplinkos, plėtros veiksniai, verslo rėmimo būdai, paaiškinta įmonių steigimo tvarka. Atrinkta informacija, parengti dokumentai
			4.1.2. Suprasti verslo kūrimo būdus, analizuoti įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus bei norminius dokumentus.	Ekonomikos ir verslo pagrindai	

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
		Individualiosios įmonės steigimas. Veiklos organizavimas pagal verslo liudijimą. Ūkininko ūkio įregistravimas. Kooperatinė veikla ir konkurencija rinkos sąlygomis.	4.1.3. Vykdyti veiklą pagal verslo pabūdį.	Ekonomikos ir verslo pagrindai	individualiajai įmonei, ūkininko ūkiui steigti bei verslo liudijimui įsigyti.
	4.2. Planuoti ir organizuoti žemės ūkio darbus.	Teisės aktai, reglamentuojantys LR agrarinę politiką. Žemės ūkio gamybos procesas, jo valdymas. Įmonių veiklos rodikliai. Žemės ūkio gamybos apskaita. Verslo informacinė sistema.	4.2.1. Suvokti LR agrarinę politiką.	Ekonomikos ir verslo pagrindai	Analizuoti teisės aktai, reglamentuojantys LR agrarinę politiką, apibūdintas žemės ūkio gamybos procesas, nurodyti veiklos rodikliai. Apskaičiuoti įmonės veiklos rodikliai, užpildyti pirminės apskaitos dokumentai.
			4.2.2. Apskaičiuoti ekonominio apsisprendimo rodiklius.	Ekonomikos ir verslo pagrindai	
			4.2.3. Tvarkyti įmonės veiklos pirminę apskaitą.	Ekonomikos ir verslo pagrindai	
			4.2.4. Rasti informaciją internete.	Ekonomikos ir verslo pagrindai Informacinės technologijos	

SPECIALIZACIJA: PAUKŠČIŲ AUGINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
5. Paukščių auginimas ir priežiūra	5.1 Parinkti paukščių pulką, veisti paukščius ir dirbti veislininkystės darbą.	Rūšys, veislės, atranka, veisimas, eksterjeras, produktyviosios savybės, inkubacija.	5.1.1 Pažinti paukščių rūšis ir veisles, mokėti jas parinkti, įvertinti pagal produktyvumą.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	Apibūdintos veislės, atliktas paukščių atrinkimas ir vertinimas pagal eksterjerą ir produktyviasias savybes, vykdomas paukščių veisimas, atrinkti kiaušiniai inkubavimui, perinimui.
			5.1.2 Vykdyti paukščių veisimą.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	
			5.1.3 Atrinkti kiaušinius inkubavimui ir žinoti inkubavimo reikalavimus.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	
	5.2 Parinkti lesalus ir lesinti paukščius.	Lesalai, lesinimo būdai, normavimas, lesinimas.	5.2.1 Gaminti lesalus taikant parinktas technologijas ir įvertinti kokybę.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	Parinkti lesalai, lesinimo būdai, pagaminti lesalai pagal naujausias technologijas, įvertinta lesalų kokybė, normuotas paukščių lesinimas ir išdalinti lesalai.
			5.2.2. Lesalų normavimas ir paukščių lesinimas.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	
	5.3 Parinkti laikymo būdus ir prižiūrėti paukščius taikant zoohigieninius reikalavimus.	Paukščių laikymas ir priežiūra, zoohigieniniai veterinariniai reikalavimai.	5.3.1 Išmanyti zoohigieninius veterinarinius reikalavimus.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	Parinkti laikymo būdai ir įvertintas patalpų mikroklimatas. Ivertinta patalpų ir produkcijos sanitarija ir

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
			5.3.2 Laikyti ir prižiūrėti suaugusius ir paukščių prieauglį.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	pagrindiniai paukščių susirgimai.
			5.3.3 Ekologinių paukštininkystės produktų gamyba.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	
	5.4 Gaminti kokybišką paukštininkystės produkciją.	Produktai, produktyvumas, rūšys, kokybės reikalavimai, veiksnių įtaka produkcijai, pirminis paukščių produkcijos paruošimas.	5.4.1 Išmanyti apie paukščių dėslumą ir kiaušinių rūšiavimą.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	Įvertinti paukščių produktai ir produktyvumas. Apibūdintas paukščių produkcijos paruošimas.
			5.4.2 Išmanyti apie paukščių mėsos produkciją, pjovimą ir skerdenos apdorojimą.	Sausumos naminių paukščių auginimo technologija Vandens naminių paukščių auginimo technologija	

SPECIALIZACIJA: VAISTINIŲ AUGALŲ AUGINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
6. Vaistinių augalų auginimas ir priežiūra	6.1 Auginti vaistinius augalus	Vaistinių augalų reikšmė, klasifikacija ir apibūdinimas. Dauginimo būdai, dauginimas. Trešimas ir pasėlių priežiūra.	6.1.1 Apibūdinti vaistinių augalų reikšmę ir klasifikaciją	Vaistinių augalų auginimo technologija Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	Apibūdinta vaistinių augalų reikšmė ir įvardinta vaistinių augalų klasifikacija.
			6.1.2 Išmanyti vaistinių augalų auginimo technologiją	Vaistinių augalų auginimo technologija	
			6.1.3 Dauginti ir prižiūrėti vaistinius augalus	Vaistinių augalų auginimo technologija	
	6.2 Nuimti vaistinių augalų derlių	Vaistinių augalų rinkimo būdai, vietovės ir sąlygos. Auginamų vaistinių augalų derliaus nuėmimo būdai ir nuėmimas.	6.2.1 Apibūdinti vaistinių augalų rinkimo technologiją	Vaistinių augalų auginimo technologija	Apibūdintos vaistinių augalų rinkimo technologijos. Vykdomas technologinis procesas.
			6.2.2 Nuimti vaistinių augalų derlių	Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	
	6.3 Paruošti vaistinių augalų žaliavą	Reikalavimai džiovykloms ir saugykloms. Vaistinių augalų paruošimas džiovinimui ir džiovinimas. Džiovintų vaistinių augalų paruošimas sandėliavimui bei realizacijai.	6.3.1 Įvardyti reikalavimus džiovykloms ir saugykloms	Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	Apibūdina reikalavimus džiovykloms ir saugykloms. Vykdomas technologinis procesas.
			6.3.2 Paruošti vaistinius augalus laikymui ir realizacijai	Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	
			6.3.3 Džiovinti ir sandėliuoti vaistinius augalus	Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	
			6.3.4 Išmanyti vaistinių augalų žaliavos realizavimo ir perdirbimo standartų reikalavimus	Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	
			6.3.5 Įvardyti ES netradicinių verslų plėtros politiką, struktūrinius paramos fondus ir sąlygas jais pasinaudoti	Vaistinių augalų auginimo technologija Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	
	6.4 Taikyti ekologinės žemdirbystės principus	Ekologinės žemdirbystės tikslai, ekologinio ūkio taisyklės.	6.4.1 Įvardyti ekologinės žemdirbystės tikslus	Vaistinių augalų auginimo technologija Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	Įvardija ekologinės žemdirbystės tikslus. Laikomasi ekologinio ūkio taisyklių.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Mokymo tikslai	Dalykai	Kompetencijų vertinimas
	Kompetencijos	Kompetencijų ribos			
			6.4.2 Laikytis ekologinio ūkio taisyklių	Vaistinių augalų auginimo technologija Vaistinių augalų žaliavos ruošimas	

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA**

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis
200.....

MOKYMO PLANAS

ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS VERSLO DARBUOTOJO MOKYMO PROGRAMA

Kodas ir suteikiama kvalifikacija: **320062106 ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS VERSLO DARBUOTOJAS**

Specializacijos: paukščių auginimas; vaistinių augalų auginimas.

Bazinis išsilavinimas: **pagrindinis**

Programos trukmė: **2 metai**

Dalykų pavadinimas	Egzaminai									
		Visai programai	Teorijai	Praktiniam mokymui	I kursui			II kursui		
					I pusmetis	II pusmetis	Iš viso	I pusmetis	II pusmetis	Iš viso
					20 sav.	20 sav.		20 sav.	20 sav.	
1. Profesinio mokymo dalykai		2600								
1.1. Bendrieji dalykai		160								
1.1.1. Ekonomikos ir verslo pagrindai		120	58	62				120		120
1.1.2. Civilinė sauga		40	26	14	40		40			
1.2. Specialybės mokymas (teorija, praktika ir baigiamieji kvalifikacijos egzaminai)		2440								
1.2.1. Žemdirbystės pagrindai		80	30	50	40	40	80			
1.2.2 Bendroji augalininkystė		190	70	120	100	90	190			
1.2.3. Agrochemija ir augalų apsauga		140	50	90				140		140
1.2.4 Gyvulių veisimas		140	40	100	60	80	140			
1.2.5. Pašarai ir gyvulių šėrimas		140	50	90	60	80	140			
1.2.6. Gyvulių laikymas ir priežiūra		130	50	80	50	80	130			
1.2.7 Zoohigienos ir veterinarijos pagrindai		100	30	70				100		100
1.2.8 .Traktoriai		120	30	90	60	60	120			
1.2.9. Žemės ūkio mašinos		90	30	60	40	50	90			
1.2.10 Gyvulininkystės fermų mechanizacija		120	40	80	60	60	120			
1.2.11 Mechanizuoti darbai		120	20	100				120		120
1.2.12 Kelių eismo taisyklės ir saugaus eismo pagrindai		110	80	30	50	60	110			
1.2.13 Darbuotojų sauga ir sveikata		40	30	10	40		40			
1.2.14 Informacinės technologijos		60	15	45	60		60			
1.2.15 Specializacija		260	100	160				140	120	260
1.2.15.1 Vaistinių augalų auginimas:										

Dalykų pavadinimas	Egzaminai									
		Visai programai	Teorijai	Praktiniams mokymui	I kursui			II kursui		
					I pusmetis	II pusmetis	Iš viso	I pusmetis	II pusmetis	Iš viso
					20 sav.	20 sav.		20 sav.	20 sav.	
a) Vaistinių augalų auginimo technologija		140	60	80						
b) Vaistinių augalų žaliavos ruošimas		120	40	80						
1.2.15.2. Paukščių auginimas:										
a) Sausumos naminių paukščių auginimo technologija		140	60	80						
b) Vandens naminių paukščių auginimo technologija		120	40	80						
1.8.1. Gamybinė praktika		600		600					600	600
2. Bendrakultūriniai dalykai										
2.1 Dorinis ugdymas		60			20	40	60			
2.2 Estetika		40			20	20	40			
2.3 Valstybinės kalbos kultūra ir specialybės kalba		60			20	40	60			
2.4 Kūno kultūra		120			40	40	80	40		40
3. Papildomas ugdymas (mokiniamis neprivalomas)		150								
Iš viso:		2880			760	740	1500	660	720	1380

Individualiam traktorių vairavimo mokymui skiriama TR1 kategorijai – 20 val., TR2 kategorijai – 16 val., SZ kategorijai – 10 val. kiekvienam mokiniui (valandos skiriamos papildomai).

MOKYMO GRAFIKAS

Paaiškinimai:

- A- atostogos
- GP- gamybinė (baigiamoji) praktika
- E-egzaminai
- P-praktinis mokymas
- T-teorija

SAVAITĖS NR.	MĖNESIAI	KURSAI	
		I	II
1.	RUGSĖJIS	TG	TG
2.		TG	TG
3.		TG	TG
4.		TG	TG
5.	SPALIS	TG	TG
6.		TG	TG
7.		TG	TG
8.		TG	TG
9.		TG	TG
10.	LAPKRITIS	TG	TG
11.		TG	TG
12.		TG	TG
13.		TG	TG
14.	GRUODIS	TG	TG
15.		TG	TG
16.		TG	TG
17.		A	A
18.	SAUSIS	A	A
19.		TG	TG
20.		TG	TG
21.		TG	TG
22.		TG	TG
23.	VASARIS	TG	TG
24.		TG	TG
25.		TG	TG
26.		TG	TG
27.	KOVAS	TG	G
28.		TG	G
29.		TG	G
30.		TG	G
31.	BALANDIS	TG	G
32.		A	A
33.		TG	G
34.		TG	G
35.		TG	G
36.	GEGUŽĖ	TG	G
37.		TG	G
38.		TG	G
39.		TG	G
40.	BIRŽELIS	TG	G
41.		TG	G
42.		TG	G
43.		TG	E
44.	LIEPA	A	
45.		A	
46.		A	
47.		A	
48.	RUGPJŪTIS	A	
49.		A	
50.		A	
51.		A	
52.		A	

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Ekonomikos ir verslo pagrindai

1. Dalyko tikslai :

Gebėti prisitaikyti prie nuolat besikeičiančios aplinkos ir rasti savo veiklos sritį.
Žinoti, mokėti pasirinkti ir naudotis informacija ir sprendimų priėmimo metodais.
Mokėti parinkti tinkamą sprendimo priėmimo metodą.

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
4.1.1. Suvokti ekonominius reiškinius, sieti savo veiklą su pokyčiais rinkoje.	1. Ekonomikos teorijos samprata, problemos ir uždaviniai	12	6
4.2.1. Suvokti LR agrarinę politiką.	2. Rinkos ekonomika ir valstybinis reguliavimas	6	6
4.1.2. Suprasti verslo kūrimo būdus, analizuoti įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus bei norminius dokumentus.	3. Verslo organizavimas	8	10
4.1.3. Vykdyti veiklą pagal verslo pobūdį.	4. Verslo planas. Verslo finansavimas	12	14
4.2.2. Apskaičiuoti ekonominio apsisprendimo rodiklius.	5. Gamyba ir našumas. Veiklos rezultatai	12	10
4.2.3. Tvarkyti įmonės veiklos pirminę apskaitą.	6. Pirminė ūkinės veiklos apskaita	6	10
4.2.4. Rasti informaciją internete.	7. Ekonominė informacija, jos šaltiniai	2	6
Iš viso:		58	62

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

Kabinetas.

Grafoprojektorius ir skaidruolių komplektai, kalkulatoriai.

Rekomenduojamos literatūros sąrašas :

- Butkus F. Organizacijos ir vadyba. V., 1996.
- Bagdonas E., Kazlauskienė. Biznio įvadas. K., 1998.*
- Garškienė A. Verslo planavimas. V., 1998.*
- Ivlinas T. Ekonomikos teorija. V., 1996.
- Leonienė B. Verslo pradmenys. K., 1997.*
- Mincienė L. Verslumo pradmenys. K., 2000.*
- Pelanienė N. Firmos verslo planas. V., 1996.
- Skarbalius D. Ekonominių žinių pagrindai. V., 2000.*
- Nacionalinė Žemės ūkio ir kaimo plėtros 2000-2006 metams programa. V., 2001.

Parengė profesijos vyr. mokytoja

Elena Mikalajūnienė

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2001 m. lapkričio
8 d. įsakymu Nr. 1497

Civilinė sauga

1. Dalyko tikslai :
  - Žinoti teisinius civilinės saugos pagrindus
  - Mokėti naudotis asmeninėmis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis
  - Susipažinti su pirmosios medicinos pagalbos pagrindais
2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
3.4.1. Išmanyti darbuotojų saugą ir sveikatą, civilinę saugą, aplinkosaugą reglamentuojančius teisės aktus, jų taikymą. 3.4.2. Laikytis darbų, priešgaisrinės saugos, darbo higienos, elektrosaugos bei aplinkosaugos reikalavimų. 3.4.3. Parinkti ir taikyti asmenines saugos priemones. 3.4.4. Nukenksminti augalų apsaugos mašinas, transporto priemones, patalpas, tarą, asmenines saugos priemones. 3.4.5. Teikti sau ir aplinkiniams pirmąją pagalbą.	1. Teisiniai civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos pagrindai	1	
	2. Civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos struktūra, jos tikslai ir uždaviniai	1	
	3. Ekstremalių situacijų priežastys ir jų prevencija	3	
	4. Radioaktyvioji teritorijos tarša avarijos atominėje elektrinėje ir kitais atvejais, jos poveikis žmogui ir aplinkai	3	
	5. Atominės elektrinės ir jų saugos klausimai	1	
	6. Radiacinė kontrolė	1	2
	7. Radiacinės žvalgybos ir dozimetrinės kontrolės prietaisai		
	8. Pavojišiosios medžiagos, jų charakteristika ir poveikis žmogui bei aplinkai	2	
	9. Cheminės žvalgybos prietaisai		1
	8. Biologinės aplinkos tarša	1	
	11. Naikinimo priemonės	2	
	12. Asmeninės apsaugos priemonės, jų laikymo taisyklės ir išdavimo tvarka		3
	13. Gyventojų ir turto evakavimo priemonių planavimas		1

	14. Ryšių ir gyventojų perspėjimo sistemos organizavimas ekstremalių situacijų atvejais. Civilinės saugos signalai	1	1
	15. Gaisrai, jų priežastys ir profilaktika	1	1
	16. Inžinerinė gyventojų apsauga	1	1
	17. Apsaugos priemonių, inventoriaus, statinių ir teritorijos kenksmingumo pašalinimas		1
	18. Žmonių sanitarinis švarinimas	1	
	19. Gyvulių ir augalų apsauga radioaktyviosios, cheminės ir biologinės taršos atvejais	1	
	20. Civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos pajėgos, jų struktūra ir paskirtis	1	
	21. Pirmosios pagalbos teikimas nukentėjusiems	3	
	22. Praktiniai darbai		3
	22. Įskaita	2	
	Iš viso:	26	14

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Kabinetas.

3.2 Grafoprojektorius ir skaidruolių komplektai, matavimo ir kontrolės prietaisai, individualios apsaugos priemonės.

3.3 Literatūra:

1. Civilinės saugos pagrindai. Autorių kolektyvas. V., 1996
2. LR Žemės ūkio ministerijos civilinės saugos nuostatai. V., 1993
3. Civilinės saugos signalai. V., 1992
4. Civilinė sauga žemės ūkyje. V., 1991.

Suderinta

Civilinės saugos departamento

Prie Krašto apsaugos ministerijos

Direktorius

Plk. Antanas Paulikas

2001-09-24

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Žemdirbystės pagrindai

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti augalų svarbą ir augimo sąlygas
- Žinoti Lietuvos dirvožemio sandarą
- Mokėti ruošti dirvas lauko kultūrinių augalų auginimui

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
1.1.1 Vertinti dirvožemių tipus ir jų skirstymą pagal mechaninę sudėtį.	1. Augalų reikšmė ir sandara	2	6
1.1.2. Atlikti žemės dirbimo darbus.	2. Augalų augimo sąlygos	2	6
	3. Dirvožemis ir jo sudėtis	6	16
1.1.5. Projektuoti ir įgyvendinti sėjomainas.	4. Dirvų arimas	10	14
	5. Dirvų priešsėjinis dirbimas	10	18
Iš viso:		30	50

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Augalininkystės kabinetas, laboratorija, kolekcinis augynas, žemės ūkio mašinos, mokomasis ūkis, ūkininkų ūkiai.

3.2 Grafoprojektorius ir skaidrių komplektai, video kasetės su mokomaisiais filmais, lauko kultūrų natūralūs ir džiovinoti pavyzdžiai, maketai, muliažai, plakatai.

3.3 Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

- Žemdirbystė. Lietuvos žemdirbystės instituto mokslo darbai.
- Žemdirbystė lengvose dirvose/ Juozas Lazauskas. – Akademija (Kėdainių raj.), 2000
- Ekologinė žemdirbystė. Vanda Žekonienė. Vilnius, 1997.
- Ekologinė žemdirbystė – svajonė ar būtinybė? Verneris Šeidegeris. Kaunas, 1997
- Parengti racionalią augalinių liekanų bei žaliosios trąšos panaudojimo įvairiose dirvose ir sėjomainose sistemą. Moksliniotyrimo darbas. A. Magyla. Dotnuva, 1996
- Kenksmingos piktžolės. P. Baleliūnas. Kaunas, 1999
- Žaliosios trąšos ir kompostai. Pranas Baleliūnas. Kaunas, 1999

Parengė

Profesijos vyr. mokytoja

Emilija Ivanova

2003-10-14

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Bendroji augalininkystė

1. Dalyko tikslai :

- Pažinti lauko kultūrinių augalų sėklas, mokėti atlikti sėjos ir sodinimo darbus
- Pažinti lauko kultūrinių augalų žaldarius ir žinoti pagrindinius jų naikinimo būdus
- Mokėti auginti lauko kultūrinius augalus taikant pažangiausias technologijas

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
1.3.1. Paruošti sėklą, sodinamąją medžiagą.	1. Lauko kultūrinių augalų sėklų pažinimas	2	4
1.3.2. Vykdyti sėjos ir sodinimo darbus.	2. Sėklų normų ir kiekio paskaičiavimas	2	4
1.3.4. Parinkti ir taikyti augalų apsaugos priemones.	3. Sėja ir sodinimas	6	10
1.3.5. Nustatyti derliaus nuėmimo laiką ir būdus	4. Piktžolės. Piktžolių naikinimo būdai	10	10
1.4.1. Pažinti žemės ūkio augalus, jų ligas ir kenkėjus.	5. Lauko kultūrinių augalų žaldariai ir jų naikinimo būdai	10	16
1.4.2. Auginti žemės ūkio augalus intensyviomis technologijomis.	6. Lauko kultūrinių augalų nuėmimas	8	38
1.4.3. Nuimti derlių.	7. Pagrindinių lauko kultūrinių augalų auginimas pagal pažangiausias technologijas	32	38
1.4.4. Sandėliuoti, paruošti ir realizuoti intensyviomis technologijomis išaugintą augalininkystės produkciją.			
1.5.1. Išmanyti ekologinio ūkininkavimo reikalavimus.			
1.5.2. Auginti žemės ūkio augalus ekologinio ūkininkavimo technologijomis.			
1.5.3. Sandėliuoti, paruošti ir realizuoti ekologiškai išaugintą augalininkystės produkciją.			
Iš viso:		70	120

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Augalininkystės kabinetas, laboratorija, kolekcinis augynasės ūkio mašinos

3.2 Grafoprojektorius ir skaidrių komplektai, video kasetės su mokomaisiais filmais, lauko kultūrų natūralūs arba džiovinti pavyzdžiai, maketai, muliažai, plakatai, trąšos

3.3 Rekomenduojamos literatūros sąrašas

1. Augalininkystė. Vladas Čaikauskas. Vilnius, 1995
2. Augalininkystė kalvoto reljefo sąlygomis. Lietuvos mokslo akademija. Žemės ir miškų mokslų skyrius. Kaltinėnai, 2000
3. Ekologinė augalininkystė. Vanda Žekonienė, Vida Rutkoviėnė. Kaunas, 2001
4. Žieminiai kviečiai. Zinaida Banevičienė. Dotnuva, 1995
5. Paruošti Lietuvos standartą "Kviečiai". Gražina Juodkienė. Kaunas, 1996

6. Kviečiai. Juvencijus Petrulis. Vilnius, 1997
7. D1: Varpiniai javai. Algirdas Aleksynas, Vasilij Danilčenko. 1999

Parengė
Profesijos vyr. mokytoja

Emilija Ivanova
2003-10-14

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Agrochemija ir augalų apsauga

1. Dalyko tikslai:

Supažindinti su mineralinėmis ir organinėmis trąšomis ir jų panaudojimu.
Išmokyti apskaičiuoti trąšų normas ir kiekius bei patręši kultūrinius augalus.
Išmokyti atpažinti piktžoles ir jas naikinti.
Išmokyti atpažinti lauko kultūrinių augalų ligas ir kenkėjus.
Išmokyti paruošti pesticidų tirpalus ir juos išpurkšti.

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius:

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorijai	Praktini am mokym ui
1.1.3. Pažinti trąšas, mokėti jas efektyviai naudoti. 1.1.4. Atlikti tręšimo darbus.	1. Trąšos ir jų klasifikacija	8	15
	2. Tręšimo būdai ir normos	5	15
	3. Tręšimo sistemos	5	10
1.2.1. Išmanyti piktžolių dauginimosi ir išplitimo būdus, jų žalą ir naudą. 1.2.2. Pažinti piktžoles, mokėti jų klasifikaciją. 1.2.3. Naikinti piktžoles.	1. Piktžolės ir jų klasifikacija	6	10
	2. Piktžolių naikinimo būdai ir priemonės	8	15
1.3.3. Išmanyti augalų apsaugos priemonių klasifikaciją, vartojimo būdus. 1.4.1. Pažinti žemės ūkio augalus, jų ligas ir kenkėjus.	1. Bendros žinios apie žemės ūkio kenkėjus ir ligas.	8	10
	2. Augalų apsaugos metodai ir sistema	10	15
Iš viso:		50	90

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas:

Kabinetas, laboratorija, daržas, šiltnamiai, šiltadaržiai, kolekcinis augynas, žemės ūkio mašinos.

Grafoprojektorius ir skaidruolių komplektai, video kasėtės su mokomaisiais filmais, pažeistų augalų pavyzdžiai, maketai, muliažai, plakatai, piktžolės ir jų herbarai, trąšos.

Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

1. Žemės ūkio entomologija : vadovėlis žemės ūkio aukštųjų mokyklų agronomijos ir namų ūkio specialybės studentams / S. Pileckis, A. Vengeliauskaitė. - Kaunas, 1996*
2. Svarbesnės žemės ūkio augalų ligos ir kenkėjai ... metais ir jų prognozė ... metams / Lietuvos žemės ūkio ministerija ... [et al.]. - Vilnius, 1996-2002*
3. Žemės ūkio augalų ligų, kenkėjų ir piktžolių apskaitos metodika : leidinys skirtas augalininkystės konsultantams, ūkininkams / Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba. - Akademija (Kėdainių raj.), 1999*
4. Žemės ūkio augalų kenkėjai, ligos ir jų apskaita : mokslinis metodinis leidinys / sudaryt. Jonas Šurkus, Irena Gaurilčikienė. - Akademija (Kėdainių raj.), 2002*
5. Augalų apsauga / Valstybinė augalų apsaugos tarnyba. - Vilnius, 1999-2002*
6. Žaliosios trąšos ir kompostai / Pranas Baleliūnas. - Kaunas, 1999*
7. Magnio ir mikroelementinės trąšos / R. Antanaitienė, A. Antanaitis, B. Baginskas. - Vilnius, 1983
8. Lietuvos dirvožemių agrocheminės savybės ir jų kaita : monografija / [Tomas Romas Adomaitis, Antanas Antanaitis, Leonas Eitminavičius ... [et al.]]. - Kaunas, 1998*
9. Dirvožemio mineralinio azoto, judriųjų fosforo ir kalio vaidmuo žemės ūkio augalų mityboje : habilitacinis darbas : agrariniai mokslai, agronomija (1A) - agrochemija / Zigmantas Jonas Vaišvila. - Dotnuva (Kėdainių raj.), 1996*
10. Birių mineralinių trąšų laikymas / V. Valma. - Dotnuva (Kėdainių raj.), 1996*
11. Maisto medžiagos - Jūsų ūkio resursai / [pareng. Tordas Karlssonas kartu su Staffanu Steineku]. - [Dotnuva (Kėdainių raj.), 1996]*
12. Žolyno tręšimas azotu / Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba. - Akademija (Kėdainių raj.), 1998*
13. Agrochemija : [vadovėlis]; J. Kučinskas –Kaunas, 1999*
14. Nauji pesticidai ir jų reglamentai : (pagal 1997-2001 m. sąrašą) : mokymo metodinė priemonė (agronomijos fakulteto studentams) / D. Repšienė. - Kaunas, 1998
15. HN 97:2000 : Pesticidai ir jų koncentracijų leidžiamos vertės aplinkoje : [galioja nuo 2001 01 01]. - 2000
16. Pesticidų įtaka žmogaus organizmui ir aplinkai / [parengė R. Magyla ir G. Rimavičienė]. - Dotnuva (Kėdainių raj.), 1999*
17. Žemės ūkio augalų pesticidų katalogas / Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba, Lietuvos žemdirbystės institutas, Lietuvos valstybinė augalų apsaugos tarnyba. - Akademija (Kėdainių raj.), 2000*
18. Aplinkos apsaugos įstatymas. 1999, Nr 1-2223.
19. Lietuvos Respublikos Augalų apsaugos įstatymas. V.Žin., 2003, Nr. 102-4583.

Parengė
Profesijos vyr. mokytoja

Ramutė Liucvaikienė
2003-10-10

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Gyvulių veisimas

1. Dalyko tikslai :
  - Žinoti gyvulių veisimo metodus
  - Gebėti vykdyti gyvulių atranką ir vertinimą
  - Mokėti veisti gyvulius
2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
2.1.1. Išmanyti gyvulių ir paukščių anatomiją ir fiziologiją.	1.Gyvulių anatomijos ir fiziologijos pagrindai	4	6
2.1.2. Pažinti gyvulių ir paukščių veisles, išmanyti veisimo būdus.	2.Gyvulių rūšys ir veislės	4	6
2.1.3. Atrinkti, parinkti poras bei vertinti gyvulius ir paukščius.	3.Gyvulių kilmė ir vaisa	8	16
	4.Gyvulių selekcija	10	30
	5.Gyvulių vertinimas	8	24
	6.Gamybinė ir veislinė apskaita	6	18
Iš viso:		40	100

3.Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Mokymo patalpos, kurios aprūpintos stalais, sėdėjimo vietomis, lenta.

3.2 Techninės ir vaizdinės mokymo priemonės (video, plakatai, maketai, preparatai), technologinės priemonės, ferma ir joje esantys įvairių rūšių gyvuliai

3.3.Literatūra (vadovėliai, konspektai ir kita):

1. N. Gaidžiūnienė. Gyvulininkystė. V., 1995

2. P. Bendikas, N. Gaidžiūnienė ir kt. Gyvulininkystės pagrindai. V., 1998

3. A.Zakarauskas. Parankinė knyga kiaulių augintojams. V., 1995

4. B. Zaposnikienė. Avininkystė. V., 1993

5. I. Siliuvienė. Lietuvos juodmargiai galvijai. M., 2002

6. A.Banys. Lietuvos žalieji galvijai. V., 1988

7. Lietuvos žaliųjų galvijų gerintojų asociacija. Lietuvoje veisiamų žaliųjų ir žalmargių galvijų geneologija. V., 1999

8. Lietuvos žaliųjų galvijų gerintojų asociacija. Lietuvoje veisiamų juodmargių galvijų geneologija.

Parengė
Profesijos mokytoja metodininkė

Birutė Juknienė
2003-10-15

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Pašarai ir gyvulių šėrimas

1. Dalyko tikslai :

- Mokėti paruošti pašarus pagal naujausias technologijas
- Gebėti parinkti pašarus ir normuotai šerti gyvulius
- Mokėti sudaryti pašarų davinius

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
2.2.1. Pažinti pašarus, nusimanyti apie jų maistingumą ir virškinamumą. 2.2.2. Išmanyti pašarų sudėtį, juos klasifikuoti. 2.2.3. Vertinti pašarų kokybę. 2.2.4. Nustatyti reikiamą pašarų kiekį, šėrimo normas, sudaryti racionus. 2.2.5. Ruošti pašarus, tvarkyti jų apskaitą	1. Pašarų skirstymas	4	
	2. Pašaro cheminė sudėtis	6	
	3. Pašarų gamyba	8	24
	4. Pašarų kokybė	6	10
	5. Šėrimo normas	6	10
	6. Racionai gyvuliams	7	20
	7. Gyvulių šėrimas	10	20
	8. Apskaita	3	6
Iš viso:		50	90

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Mokymo patalpos, kurios aprūpintos stalais, sėdėjimo vietomis, lenta.

3.2 Techninės ir vaizdinės mokymo priemonės (video, plakatai, maketai, preparatai), technologinės priemonės, ferma ir joje esantys įvairių rūšių gyvuliai, pašarų sandėliai ir daržinės

3.3. Literatūra (vadovėliai, konspektai ir kita):

1. N. Gaidžiūnienė. Gyvulininkystė. V., 1995

2. P. Bendikas, N. Gaidžiūnienė ir kt. Gyvulininkystės pagrindai. V., 1998*

3. A. Zakarauskas. Parankinė knyga kiaulių augintojams. V., 1995

4. B. Zaposnikienė. Avininkystė. V., 1993

5. S. Marčiauskas. Gyvulių aprūpinimas žaliaisiais pašarais. V., 1993*

6. S. Mikulionienė. Pašarų cheminė sudėtis ir maistingumas. Kiaulių pašarų maistingumo lentelės. A., 2001

7. LVA. Ekologinio ūkio gyvulininkystė. K., 2003*

8. Z. Bartkevičiūtė, J. Černauskienė, J. Kulpys. Gyvulių mitybos laboratoriniai ir praktikos darbai. V., 1996

9. O. Kazlienė. Gyvulininkystės praktiniai darbai. V., 1998*

Parengė

Profesijos mokytoja metodininkė

Birutė Juknienė

2003-10-15

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Gyvulių laikymas ir priežiūra

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti gyvulių laikymo ir priežiūros reikalavimus
- Mokėti auginti gyvulius
- Gebėti gauti geros kokybės produkciją

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktini am mokym ui
2.3.1. Parinkti gyvulių ir paukščių šėrimo bei laikymo būdus. 2.3.2. Šerti ir prižiūrėti įvairių rūšių gyvulius bei paukščius. 2.4.1. Vertinti pieno sudėtį, savybes. 2.4.2. Taikyti melžimo technologijas. 2.4.3. Ruošti pieną realizuoti.	1. Pienininkystė	2	5
	2. Melžimas	4	15
	3. Gyvulių auginimas ir realizavimas	5	5
	4. Galvijų laikymas ir priežiūra	7	10
	5. Kiaulių laikymas	6	10
	6. Arklių laikymas ir priežiūra	5	5
	7. Arklių naudojimas darbui	3	5
	8. Ožkų ir avių laikymas ir priežiūra	5	5
	9. Ožkų ir avių produkcija	4	10
	10. Bitininkystė	6	5
	11. Paukštininkystė	3	5
Iš viso:		50	80

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

- 3.1 Mokymo patalpos, kurios aprūpintos stalais, sėdėjimo vietomis, lenta.
- 3.2 Techninės ir vaizdinės mokymo priemonės (video, plakatai, maketai, preparatai), technologinės priemonės), ferma ir joje esantys įvairių rūšių gyvuliai
- 3.3.Literatūra (vadovėliai, konspektai ir kita):
1. N. Gaidžiūnienė. Gyvulininkystė. V., 1995
  2. P. Bendikas, N. Gaidžiūnienė ir kt. Gyvulininkystės pagrindai. V., 1998*
  3. A.Zakarauskas. Parankinė knyga kiaulių auginimojams. V., 1995
  4. B. Zaposnikienė. Avininkystė. V., 1993
  5. O. Kazlienė. Gyvulininkystės praktiniai darbai. V., 1998
  6. F. Zakas. Galvijų laikymo technologijos. B., 1995
  7. Galvijų laikymas šaltuose tvartuose. K., 1999
  8. R. Bleizgys, J. Čėsna, B. Kavolėlis. Perspektyvios gyvulių laikymo technologijos. A., 2000
  9. J. Šveistys. Kiaulių auginimas. B., 1999
  10. E. B. Aniulienė. Paukštininkystė. V., 1996
  11. Gyvūnų globos įstatymas ir ET Reglamentas Nr. 1257/99.

Parengė
Profesijos mokytoja metodininkė

Birutė Juknienė
2003-10-15

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Zoohigienos ir veterinarijos pagrindai

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti gyvulių sirgimo priežastis
- Gebėti atpažinti ligas
- Mokėti suteikti pirmąją pagalbą gyvuliams

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
2.3.3. Taikyti zoohigienos reikalavimus.	1. Zoohigienos reikalavimai	5	6
2.3.4. Išmanyti ligas, jų požymius, profilaktiką, dažniausiai naudojamus veterinarinius vaistus.	2. Dažniau pasitaikančios ligos	10	12
2.3.5. Pažinti sergančius gyvulius ir paukščius, juos prižiūrėti ir slaugyti.	3. Farmakologijos pagrindai	4	6
	4. Vaistų įdavimo būdai	3	18
	5. Pirmoji pagalba gyvuliams	5	18
	6. Sergančių gyvulių slauga	3	10
Iš viso:		30	70

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Mokymo patalpos, kurios aprūpintos stalais, sėdėjimo vietomis, lenta.

3.2 Techninės ir vaizdinės mokymo priemonės (video, plakatai, maketai, preparatai), technologinės priemonės (pirmos veterinarinės pagalbos įrankiai, medžiagos), ferma ir joje esantys įvairių rūšių gyvuliai

3.3. Literatūra (vadovėliai, konspektai ir kita):

1. Gabrijolavičius V., Bakūnas J., ir kt. Neužkrečiamos galvijų ligos. V., 1990
2. Valionis E. Tik sveikas gyvulys naudingas. (Ūkininko patarėjas). K., 1997
3. Juknevičius S. Žemės ūkio gyvulių ir paukščių neužkrečiamos ligos. K., 1995
4. Patarimai gyvulių augintojams. V., 1995
5. Vet. Gydytojo vadovas. Autorių kolektyvas. V., 1998
6. Bakutis B. Ekologinio ūkio gyvulininkystė. LVA. K., 2003

Parengė

Profesijos mokytoja metodininkė

Birutė Juknienė

2003-10-14

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Traktoriai

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti žemės ūkyje dirbančių traktorių, bei jų dalių paskirtį, konstrukciją ir veikimo principą.
- Žinoti traktorių techninio aptarnavimo ir priežiūros taisykles.
- Gebėti nustatyti mechanizmų sutrikimus, atsiradusius darbo metu.
- Gebėti derinti traktorių mazgus pagal mašinų reguliavimo insrukcijas bei kitą dokumentaciją.
- Gebėti ardyti ir surinkti traktorių pagrindinius mazgus ir mechanizmus

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktini am mokym ui
3.1.1. Išmanyti traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimus.	1. Variklis 2. Transmisija 3. Važiuoklė ir valdymo mechaizmai	17 6 7	48 22 20
3.2.1. Vertinti traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninę būklę.			
3.2.2. Atlikti techninės priežiūros darbus.			
3.2.3. Atlikti nesudėtingus remonto darbus.			
Iš viso:		30	90

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

- 3.1. Traktorių ir automobilių kabinetas;
- 3.2. Žemės ūkio technikos remonto dirbtuvės;
- 3.3. Dalyko studijoms rekomenduojamos literatūros sąrašas (žvaigždute pažymėta literatūra, esanti mokyklos bibliotekoje):
  1. Giedra K. ir kt. Traktoriai ir automobiliai. Vilnius, 1995.*
  2. Giedra K. ir kt. Traktoriai. Vilnius, 1987.*
  3. Jonaitis L. Mašinų servisas. Kaunas, 1998.*
  4. Jučas P. Degalai ir tepalai. Vilnius, 1992. *
  5. Jučas P. Automobilių, traktorių ir kombainų elektros įrenginiai. Vilnius, 1988. *

Parengė profesijos mokytojas

Mindaugas Gibas

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Žemės ūkio mašinos

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti žemės ūkyje dirbančių mašinų bei jų dalių paskirtį, konstrukciją ir veikimo principą.
- Gebėti paruošti įvairias žemės ūkio mašinas darbui.
- Gebėti nustatyti mechanizmų sutrikimus, atsiradusius darbo metu.
- Gebėti derinti žemės ūkio mašinų mazgus pagal mašinų reguliavimo instrukcijas bei kitą dokumentaciją.

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
3.1.1. Išmanyti traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimus. 3.2.1. Vertinti traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninę būklę. 3.2.2. Atlikti techninės priežiūros darbus. 3.2.3. Atlikti nesudėtingus remonto darbus. 3.3.1. Išmanyti žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimą.	1. Žemės dirbimo mašinos ir padargai.	3	7
	2. Sėjos ir sodinimo mašinos.	3	7
	3. Organinių ir mineralinių trąšų paskleidimo mašinos.	3	7
	4. Augalų apsaugos mašinos.	3	4
	5. Žolinių pašarų ruošimo mašinos.	3	7
	6. Javų nuėmimo mašinos.	8	12
	7. Grūdų valymo, rūšiavimo ir džiovavimo mašinos.	2	4
	8. Runkelių sėjimo ir nuėmimo mašinos.	2	4
	9. Linų derliaus nuėmimo mašinos.	1	4
	10. Daržovių nuėmimo mašinos.	2	4
Iš viso:		30	60

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

- 3.1. Žemės ūkio mašinų kabinetas;
- 3.2. Žemės ūkio technikos remonto dirbtuvės;
- 3.3. Dalyko studijoms rekomenduojamos literatūros sąrašas (žvaigždute pažymėta literatūra, esanti mokyklos bibliotekoje):

1. Gerulaitis V. Žemės ūkio mašinos. Vilnius, 1994.*
2. Janulevičius V., Špokas L. ir kt. Javų kombainai. Vilnius, 1991*.
3. Špokas L., Presai ryšulių vyniotuvai. Akademija, 2000.
4. Špokas L., Javų kombainų konstrukcija ir priežiūra. Class kombainai. Akademija, 1999.

Parengė
Profesijos mokytojas

Mindaugas Gibas
2003-10-17

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Gyvulininkystės fermų mechanizacija

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti gyvulininkystės fermų mašina, įrengimus ir jų veikimą.
- Gebėti saugiai ir ekologiškai švariai dirbti su naudojamais įrengimais ir mašinomis.
- Gebėti atlikti smulkius technikos remonto darbus ir TP

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
3.3.1. Išmanyti žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimą.	1. Krovimo ir transportavimo mašinos	4	6
3.2.1. Vertinti traktorių, žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų techninę būklę.	2. Vandens tiekimo ir girdymo įrengimai	6	10
3.2.3. Atlikti nesudėtingus remonto darbus.	3. Pašarų ruošimo mašinos ir įrengimai	10	22
	4. Pašarų dalijimo įrengimai	4	6
	5. Melžimo įrengimai	6	10
	6. Pieno pirminio apdirbimo įrengimai	4	10
	7. Gyvulininkystės patalpų mikroklimato sudarymo įrengimai	2	6
	8. Mėšlo šalinimo įrengimai	4	10
	Iš viso:	40	80

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1. Žemės ūkio mašinų kabinetas;

3.2. Žemės ūkio technikos remonto dirbtuvės ir mokomoji ferma - laboratorija;

3.3. Dalyko studijoms rekomenduojamos literatūros sąrašas (žvaigždute pažymėta literatūra, esanti mokyklos bibliotekoje):

- Gerulaitis V. Žemės ūkio mašinos. Vilnius, 1994.*
- Špokas L., Presai ryšulių vyniotuvai. Akademija, 2000.
- Špokas L., Javų kombainų konstrukcija ir priežiūra. Class kombainai. Akademija, 1999.
- Kantminas A., Gyvulininkystės fermų mechanizavimas. V., 1999*
- Vaina J., Gyvulininkystės mašinos ir įrengimai. V., 1990.

Parengė

Profesijos vyr. mokytojas

Saulius Dauparas

2003-10-17

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Mechanizuoti darbai

1. Dalyko tikslai :

- Išmokti atlikti žemės dirbimo darbus naudojantis naujausiomis mokslo rekomendacijomis
- Įsisavinti žemės dirbimo mašinų eksploatavimo pagrindus
- Išmokti saugiai ir našiai dirbti

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniai mokymai
3.1.4. Dirbti su savaeigėmis žemės ūkio mašinomis.	1. Augalininkystės mechanizavimas	10	60
3.2.2. Atlikti techninės priežiūros darbus.			
3.3.1. Išmanyti žemės ūkio ir gyvulininkystės mašinų konstrukciją, veikimą, reguliavimą.	2. Gyvulininkystės mechanizavimas	10	40
3.3.2. Sudaryti ir eksploatuoti traktorinį agregatą.			
3.3.3. Atlikti žemės dirbimo, sėjos, augalų priežiūros, derliaus nuėmimo, sandėliavimo mechanizuotus darbus.			
3.3.4. Atlikti pašarų ruošimo ir gyvulių šėrimo, melžimo ir pieno apdorojimo, mėšlo šalinimo mechanizuotus darbus.			
3.3.5. Sudaryti gyvulininkystės patalpų mikroklimatą.			
Iš viso:		20	100

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 25 AJ, 80 AJ, 130 AJ galingumo traktoriai ir su jais agregatuojamos žemės dirbimo, tręšimo, sėjos, sodinimo, augalų priežiūros, derliaus nuėmimo mašinos.

3.2 Pirminiams įgūdžiams įgyti skirtas žemės plotas.

3.3 Mokomas ūkis, įvairių kultūrinių augalų plotai.

3.4 Literatūra:

1. M. Žukas. Mechanizuotų žemės ūkio darbų organizavimas ir technologija. V., 1999*
2. Žurnalo “Mano ūkis” 2001-2003 metų publikacijos*

Parengė profesijos mokytojas

Vytautas Kazokaitis

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Kelių eismo taisyklės ir saugaus eismo pagrindai

1. Dalyko tikslai :

- Išmokyti praktiškai pritaikyti kelių ir saugaus eismo taisykles
- Ugdyti atsakingumą, drausmingumą ir pakantumą kitų klaidoms
- Lavinti mąstymą ir sugebėjimą greitai priimti sprendimus įvairiose situacijose

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
3.1.2. Taikyti kelių eismo taisyklių ir saugaus eismo pagrindų reikalavimus.	1. Bendrosios nuostatos	12	4
	2. Kelio ženklai ir kelių ženklavimas	14	6
	3. Kelių transporto priemonių nuosavybės teisė, registravimas, skiriamieji ženklai	4	
	4. Eismo tvarka	12	6
	5. Kelių eismo reguliavimas, važiavimas per sankryžas	10	8
	6. Specifinės eismo sąlygos	12	2
	7. Žmonių ir krovinių vežimas	6	
	8. Kelių transporto priemonių eksploatacinės savybės	6	2
	9. Atsakomybė už KET pažeidimus ir saugaus eismo pagrindai	4	2
Iš viso:		80	30

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

1. Mokymo patalpos aprūpintos stalais bei sėdėjimo vietomis kiekvienam asmeniui ir vaizdinėmis-mokymo priemonėmis (įskaitant demonstravimui reikalingus prietaisus, lentą rašymui), kurios užtikrina tinkamą ir saugų mokymą, programinę įrangą mokymuisi ir žinių tikrinimui.
2. Mokymui vesti reikalingos šios vaizdinės-mokymo priemonės:
  - 2.1. kelio ženklų ir kelių ženklavimo vaizdinė medžiaga;

- 2.2. eismo reguliavimo priemonės (visų tipų veikiančios šviesoforų modeliai, reguliuotojo signalų schemos);
- 2.3. įvairių tipų sankryžų maketai ir transporto priemonių modeliai demonstruoti važiavimo per sankryžas tvarką;
- 2.4. kelių transporto priemonių išsidėstymo ir manevravimo kelyje schemos, vaizdinė medžiaga, nurodanti charakteringas transporto priemonių sustojimo ir stovėjimo draudimo vietas;
- 2.5. transporto priemonių vilkimo būdų ir vilkties vaizdinė medžiaga;
- 2.6. vaizdinė medžiaga apie kelio elementus, jėgas, veikiančias transporto priemones kelio vingyje ir posūkyje, greitėjimo ir lėtėjimo įtaką žmonių ir krovinių vežimui, taip pat važiavimo fizikinius dėsningumus bei stabdymo ir sustojimo kelią;

Literatūra

- 1 A. Augaitis Trumpi Lietuvos kelių eismo taisyklių komentarai. Vilnius, 1994.*
- 2 A. Dudėnas, S. Valaitis Atmintinė mokomojo automobilio vairavimo meistriui. Vilnius, 1988*.
- 3 Kelių eismo taisyklės. Vilnius, 2003*.
- 4 N. Kuzmenka Kelių eismo saugumas. Vilnius, 1984.*
- 5 Lietuvos Respublikos Administracinių teisės pažeidimų kodeksas. Vilnius, 1997.*
- 6 Lietuvos Respublikos Baudžiamasis kodeksas. Vilnius, 1997.*
- 7 Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas. Vilnius, 1997.*
- 8 Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas. Vilnius, 2002*
- 9 S. Valaitis Automobilio vairavimas ir saugaus eismo pagrindai. Vilnius, 1990.
- 10 S. Valaitis Mokomės vairuoti automobilį. Vilnius, 2000.

Parengė
Profesijos vyr. mokytojas

Saulius Dauparas
2003-10-15

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Darbuotojų sauga ir sveikata

1. Dalyko tikslai :

- Susipažinti su teisiniais ir normatyviniais saugos darbe reikalavimais
- Mokėti saugiai dirbti
- Gebėti pritaikyti įgytas žinias praktinėje veikloje

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniai mokymai
3.4.1. Išmanyti darbuotojų saugą ir sveikatą, civilinę saugą, aplinkosaugą reglamentuojančius teisės aktus, jų taikymą. 3.4.2. Laikytis darbų, priešgaisrinės saugos, darbo higienos, elektrosaugos bei aplinkosaugos reikalavimų. 3.4.3. Parinkti ir taikyti asmenines saugos priemones. 3.4.4. Nukenksminti augalų apsaugos mašinas, transporto priemones, patalpas, tarą, asmenines saugos priemones. 3.4.5. Teikti sau ir aplinkiniams pirmąją pagalbą.	1. Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymas.	5	2
	2. Gamybinė sanitarija žemės ūkio darbuose.	5	3
	3. Saugumo technika žemės ūkio darbuose.	8	4
	4. Priešgaisrinė sauga žemės ūkyje.	2	1
	Iš viso:		30

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Saugos darbe kabinetas, saugos darbe dalyko plakatų komplektas, individualios saugos priemonės, gaisro gesinimo priemonės, pirmosios medicininės pagalbos priemonės

3.2 Literatūra:

1. Lietuvos respublikos saugos darbe įstatymas V. 1993*.
2. Normatyvinių aktų rinkinys. Žmonių sauga darbe B. 1995*.
3. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės V. 1999*.
4. Darbo apsauga žemės ūkyje V. Baltuškonis V. 1985*.
5. Saugumo technika dirbant traktoriais, kombainais ir automobiliais A. Kalosinas V. 1977*.

Parengė profesijos mokytojas

Virgilijus Gabrėnas

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Informacinės technologijos

1. Dalyko tikslai :

- Ugdyti gebėjimą taisyklingai vartoti pagrindinius informatikos, kompiuterių, informacinių ir komunikacinių technologijų terminus, suvokti jų prasmę.
- Ugdyti gebėjimą naudotis kompiuteriu bei šiuolaikinėmis informacinių ir komunikacinių technologijų priemonėmis.
- Ugdyti gebėjimą sumaniai, tvarkingai, teisėtai ir sistemingai apdoroti informaciją naudojantis kompiuterinės technologijos priemonėmis bei metodais, visuomeniniais keitimosi informacija būdais.

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
4.2.4. Rasti informaciją internete.	1. Pagrindinės informacijos technologijos sąvokos	2	
	2. Pagrindinės asmeninių kompiuterių ir jų operacinių sistemų funkcijos	2	
	3. Darbas su pagrindiniais Windows aplinkos elementais	2	2
	4. Tekstų tvarkymas (Microsoft Word)		
	5. Pateikčių rengimas	2	15
	6. Naudojimasis skaičiuokle		
	7. Interneto teikiamos paslaugos	2	8
	8. Paieška žiniatinklyje. Reikšminiai žodžiai	2	8
	9. Elektroninio pašto programos. Laiškų skaitymas ir siuntimas	1	3
		1	5
		1	4
	Iš viso:	15	45

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

1. Du kompiuterių kabinetai
2. 13 darbo vietų su Celeron 600 MHz ir didesniais procesoriais, 128 MB RAM, 20 GB HDD, 15`` ir 17`` monitoriai, lazerinis spausdintuvas, multimedija projektorius, du skeneriai.
3. 13 darbo vietų su Celeron 1 GHz ir didesniais procesoriais, 250 MB RAM, 40 GB HDD, 15`` ir 17`` monitoriai, lazerinis spausdintuvas, multimedija projektorius, skeneris.

b) Internetinis 1 mbps ryšys visoje mokykloje per LITNET tinklą.

c) Kompiuterizuota bibliotekos skaitykla

3.2 Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga

1. V. Dagienė, informacinės technologijos XI-XII klasėms. Vilnius, 2003
2. V. Denisovas ir kt., Darbo asmeniniais kompiuteriais pagrindai. Vilnius, 2002
3. V. Denisovas ir kt., Tekstų tvarkymas. Vilnius, 2001
4. V. Denisovas ir kt., Informacija ir komunikacija. Vilnius, 2001

Parengė

Mokytoja metodininkė

Daiva Semeliūnienė

2003-10-13

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Specializacija. Vaistinių augalų auginimo technologija

1. Dalyko tikslai :

- Susipažinti su vaistinių augalų rūšimis, paskirtimi ir auginimo technologijomis
- Išmokyti auginti vaistinius augalus

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniai mokymai
6.1.1 Apibūdinti vaistinių augalų reikšmę ir klasifikaciją	1. Vaistinių augalų reikšmė	4	
6.1.2 Išmanyti vaistinių augalų auginimo technologiją	2. Augalų veikliosios medžiagos	4	8
6.1.3 Dauginti ir prižiūrėti vaistinius augalus	3. Vaistinių augalų klasifikacija	6	8
6.2.1 Apibūdinti vaistinių augalų rinkimo technologija	4. Auginami vaistiniai augalai	10	8
6.3.5 Įvardyti ES netradicinių verslų plėtros politiką, struktūrinius paramos fondus ir sąlygas jais pasinaudoti	5. Laukų, miškų ir pievų vaistiniai augalai	6	8
6.4.1 Įvardyti ekologinės žemdirbystės tikslus	6. Vaistinių augalų auginimo sąlygos	2	8
6.4.2 Laikytis ekologinio ūkio taisyklių	7. Vaistažolių auginimas	6	8
	8. Dauginimas	7	8
	9. Vaistinių augalų priežiūra vegetacijos metu	10	8
	10. Ekologinė žemdirbystė	7	16
	Iš viso:	60	80

3. Reikalingi materialieji išteklių ir jų trumpas apibūdinimas :

1.1 Kabinetas, laboratorija, daržas, šiltnamiai, šiltadaržiai, kolekcinis augynas, žemės ūkio mašinos.

3.2 Grafoprojektorius ir skaidruolių komplektai, video kasėtės su mokomaisiais filmais, vaistinių augalų pavyzdžiai, maketai, muliažai, plakatai, vaistinių augalų sėklos, daigų pikavimo priemonės, trąšos.

1.2 Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

1. Vaistiniai augalai / [sudarė Aleksandras Puidokas. - Vilnius, 1999
2. Vaistiniai augalai / [sudarė Aleksandras Puidokas]. - Vilnius, 2000
3. Vaistiniai augalai / [sudarė Aleksandras Puidokas. - Vilnius, 2001*

4. Vaistinių augalų auginimo ypatumai / A. Lašinskienė. - Vilnius, 1996*
5. Vaistinių augalų auginimas / [Z. Bandzaitienė ... et al.]. - Vilnius, 1983*
6. Vaistinių augalų žinynas : pievų ir laukų augalai, jų gydomosios savybės ir receptai / Valdas Sasnauskas. - Kaunas, 2002*
7. Vaistinių augalų žinynas : miškų augalai, jų gydomosios savybės ir receptai / Valdas Sasnauskas. - Kaunas [i.e. Raudondvaris (Kauno raj.)], 2002*
8. Vaistažolių galia / Juozas Vasiliauskas. - Vilnius, 1991*
9. Vaistinėlė - daržo lysvėje / Algimantas Vingras. - Kaunas, 1996*
10. Valerijono auginimas ūkyje / [S. Šešelgienė, J. Vaičiūnienė, J. Radušienė]. - Vilnius, 1997
11. Vaistingieji augalai : vaistinės savybės, kulinarijos receptai, naudojimas kosmetikoje / L. Nikolaičiuk, M. Žigar. - Vilnius, 1996
12. Vaistinės ramunės auginimas / A. Lašinskienė. - Vilnius, 1996*
13. Augalai - mūsų gyvenimas / Juozas Jaskonis. - Vilnius, 1996
14. Česnakas - gamtos vaistas / S. Fulderis, D. Blekvudas. - Vilnius, 1997*
15. Vaistažolės mūsų sveikatai ir grožiui / D. Baranauskaitė. - Vilnius, 1991*
16. Miškų ir pievų vaistingieji augalai / [sudarytojas Aleksandras Puidokas]. - Vilnius, 2002
17. Vaistingieji augalai sodyboje / [sudarytojas Aleksandras Puidokas]. - Vilnius, 2002
18. Ženšenio auginimas / Antanas Klemensas Buškevičius, Romualdas Aksomaitis. - Radviliškis, 2001

Parengė

Profesijos vyr. mokytoja

Ramutė Liucvaikienė

2003-10-10

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Specializacija. Vaistinių augalų žaliavos ruošimas

1. Dalyko tikslai :

- Susipažinti su vaistinių augalų rinkimo technologija
- Išmokyti tinkamai paruošti žaliavą

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniai mokymai
6.1.1 Apibūdinti vaistinių augalų reikšmę ir klasifikaciją	1. Vaistinių augalų derliaus prognozavimas	2	8
6.2.2 Nuimti vaistinių augalų derlių	2. Vaistinių augalų rinkimo kalendorius	2	
6.3.1 Įvardyti reikalavimus džiovykloms ir saugykloms	3. Vaistinių augalų derliaus nuėmimas	10	24
6.3.2 Paruošti vaistinius augalus laikymui ir realizacijai	4. Vaistinės žaliavos realizavimo ir perdirbimo standartai	4	
6.3.3 Džiovinoti ir sandėliuoti vaistinius augalus	5. Vaistinės žaliavos džiovinimas ir laikymas	7	24
6.3.4 Išmanyti vaistinių augalų žaliavos realizavimo ir perdirbimo standartų reikalavimus	6. Augalinės vaistinės žaliavos suskirstymas pagal gydomąjį pobūdį	8	8
6.3.5 Įvardyti ES netradicinių verslų plėtros politiką, struktūrinius paramos fondus ir sąlygas jais pasinaudoti	7. Vaistinės žaliavos realizavimas ir perdirbimas	5	16
6.4.1 Įvardyti ekologinės žemdirbystės tikslus			
6.4.2 Laikytis ekologinio ūkio taisyklių			
Iš viso:		40	80

3. Reikalingi materialieji išteklių ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Kabinetas, laboratorija, daržas, šiltnamiai, šiltadaržiai, kolekcinis augynas, žemės ūkio mašinos.

3.2 Grafoprojektorius ir skaidruolių komplektai, video kasėtės su mokomaisiais filmais, vaistinių augalų pavyzdžiai, maketai, muliažai, plakatai, vaistinių augalų sėklos, daigų pikavimo priemonės, trąšos.

1.3 Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

1. Vaistiniai augalai / [sudarė Aleksandras Puidokas. - Vilnius, 1999
2. Vaistiniai augalai / [sudarė Aleksandras Puidokas]. - Vilnius, 2000
3. Vaistiniai augalai / [sudarė Aleksandras Puidokas. - Vilnius, 2001*
4. Vaistinių augalų auginimo ypatumai / A. Lašinskienė. - Vilnius, 1996*
5. Vaistinių augalų auginimas / [Z. Bandzaitienė ... et al.]. - Vilnius, 1983*
6. Vaistinių augalų žinynas : pievų ir laukų augalai, jų gydomosios savybės ir receptai / Valdas Sasnauskas. - Kaunas, 2002*
7. Vaistinių augalų žinynas : miškų augalai, jų gydomosios savybės ir receptai / Valdas Sasnauskas. - Kaunas [i.e. Raudondvaris (Kauno raj.)], 2002*
8. Vaistažolių galia / Juozas Vasiliauskas. - Vilnius, 1991*
9. Vaistinėlė - daržo lysvėje / Algimantas Vingras. - Kaunas, 1996*
10. Valerijono auginimas ūkyje / [S. Šešelgienė, J. Vaičiūnienė, J. Radušienė]. - Vilnius, 1997
11. Vaistingieji augalai : vaistinės savybės, kulinarijos receptai, naudojimas kosmetikoje / L. Nikolaičiuk, M. Žigar. - Vilnius, 1996
12. Vaistinės ramunės auginimas / A. Lašinskienė. - Vilnius, 1996*
13. Augalai - mūsų gyvenimas / Juozas Jaskonis. - Vilnius, 1996
14. Česnakas - gamtos vaistas / S. Fulderis, D. Blekvudas. - Vilnius, 1997*
15. Vaistažolės mūsų sveikatai ir grožiui / D. Baranauskaitė. - Vilnius, 1991*
16. Miškų ir pievų vaistingieji augalai / [sudarytojas Aleksandras Puidokas]. - Vilnius, 2002
17. Vaistingieji augalai sodyboje / [sudarytojas Aleksandras Puidokas]. - Vilnius, 2002
18. Ženšenio auginimas / Antanas Klemensas Buškevičius, Romualdas Aksomaitis. - Radviliškis, 2001

Parengė
Profesijos vyr. mokytoja

Ramutė Liucvaikienė
2003-10-10

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Specializacija. Paukščių auginimas. Sausumos naminių paukščių auginimo technologija

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti reikalavimus paukščių auginimui
- Gebėti auginti ir prižiūrėti paukščius
- Mokėti gaminti ir realizuoti produkciją

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniai mokymai
5.1.1 Pažinti paukščių rūšis ir veisles, mokėti jas parinkti, įvertinti pagal produktyvumą. 5.1.2 Vykdyti paukščių veisimą 5.1.3 Atrinkti kiaušinius inkubavimui ir žinoti inkubavimo reikalavimus 5.2.1 Gaminti lesalus taikant parinktas technologijas ir įvertinti kokybę 5.2.2. Lesalų normavimas ir paukščių lesinimas. 5.3.1 Išmanyti zoohigieninius veterinarinius reikalavimus. 5.3.2 Laikyti ir prižiūrėti suaugusius ir paukščių prieauglį. 5.3.3 Ekologinių paukštininkystės produktų gamyba. 5.4.1 Išmanyti apie paukščių dėslumą ir kiaušinių rūšiavimą. 5.4.2 Išmanyti apie paukščių mėsos produkciją, pjovimą ir skerdienos apdorojimą.	1. Paukščių kilmė ir savybės	2	
	2. Naminių paukščių veislės ir jų klasifikavimas	4	5
	3. Naminių paukščių kiaušinių perinimas	6	9
	4. Lesalai	8	12
	5. Lesinimo būdai ir reikalavimai	4	6
	6. Paukščių lesinimas	8	12
	7. Paukščių auginimas. Priežiūra	7	9
	8. Paukščių produkcija-paukštiena	4	6
	9. Paukščių produkcija-kiaušiniai	5	6
	10. Pirminis paukščių produkcijos paruošimas	4	6
	11. Paukščių laikymas	5	6
	12. Paukščių ligos ir jų profilaktika	3	3
Iš viso:		60	80

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Gyvulininkystės kabinetas, mokomoji ferma-laboratorija, specializuoti paukštininkystės ūkiai

3.2 Grafoprojektorius ir skaidrių rinkiniai, mokomieji filmai apie paukščių auginimą, muliažai, skaičiavimo priemonės, vadovėliai, konspektai.

3.3 Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

1. Žemės ūkio gyvulių ir paukščių neužkrečiamos ligos. St. Juknevičius. Kaunas, 1995
2. Naminiai paukščiai. Jonas Skonsmanas. Kaunas, 1998
3. Naminiai paukščiai netradiciniuose ūkiuose. Stasys Juknevičius. Kaunas, 2003
4. Kalakutų ferma. Č. Meškauskas, A. Tamošaitienė, S. Andrikienė. Dotnuva, 1999
5. Paukštininkystė: mokymo priemonė žemės ūkio mokyklų moksleiviams. Elena Birutė Aniulienė. Vilnius, 1996
6. Naminių paukščių lesinimas. S. Baranauskas, S. Juknevičius. Akademija, 2002
7. Kalakutų auginimas. Č. Meškauskas, A. Benediktavičiūtė. Dotnuva, 1997
8. Paukštininkystė ūkininko sodyboje. A. Mačiulaitis. Dotnuva, 1995
9. Paukščių auginimas ūkininko sodyboje. Lietuvos gyvulininkystės institutas. Baisogala, 1999
10. Stručių ūkis. A. Karalevičius. Vilnius, 2002

Parengė

Profesijos mokytoja metodininkė

Birutė Juknienė

2003-10-14

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Specializacija. Paukščių auginimas. Vandens naminių paukščių auginimo technologija

1. Dalyko tikslai :

- Žinoti reikalavimus paukščių auginimui
- Gebėti auginti ir prižiūrėti paukščius
- Mokėti gaminti ir realizuoti produkciją

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniai mokymai
5.1.1 Pažinti paukščių rūšis ir veisles, mokėti jas parinkti, įvertinti pagal produktyvumą.	1. Paukščių kilmė ir savybės	2	
5.1.2 Vykdyti paukščių veisimą	2. Naminių paukščių veislės ir jų klasifikavimas	4	
5.1.3 Atrinkti kiaušinius inkubavimui ir žinoti inkubavimo reikalavimus	3. Naminių paukščių kiaušinių perinimas	4	8
5.2.1 Gaminti lesalus taikant parinktas technologijas ir įvertinti kokybę	4. Lesalai	4	8
5.2.2. Lesalų normavimas ir paukščių lesinimas.	5. Lesinimo būdai ir reikalavimai	3	8
5.3.1 Išmanyti zoohigieninius veterinarinius reikalavimus.	6. Paukščių lesinimas	3	8
5.3.2 Laikyti ir prižiūrėti suaugusius ir paukščių prieauglį.	7. Paukščių auginimas Priežiūra	5	8
5.3.3 Ekologinių paukštininkystės produktų gamyba.	8. Paukščių produkcija-paukštiena	3	8
5.4.1 Išmanyti apie paukščių dėslumą ir kiaušinių rūšiavimą.	9. Paukščių produkcija-kiaušiniai	3	8
5.4.2 Išmanyti apie paukščių mėsos produkciją, pjovimą ir skerdienos apdorojimą.	10. Pirminis paukščių produkcijos paruošimas	3	8
	11. Paukščių laikymas	3	8
	12. Paukščių ligos ir jų profilaktika	3	8
Iš viso:		40	80

3. Reikalingi materialieji išteklių ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Gyvulininkystės kabinetas, mokomoji ferma-laboratorija, specializuoti paukštininkystės ūkiai

3.2 Grafoprojektorius ir skaidrių rinkiniai, mokomieji filmai apie paukščių auginimą, muliažai, skaičiavimo priemonės, vadovėliai, konspektai.

3.3 Rekomenduojamos literatūros sąrašas:

1. Žemės ūkio gyvulių ir paukščių neužkrečiamos ligos. St. Juknevičius. Kaunas, 1995
2. Naminiai paukščiai. Jonas Skonsmanas. Kaunas, 1998
3. Naminiai paukščiai netradiciniuose ūkiuose. Stasys Juknevičius. Kaunas, 2003
4. Paukštininkystė: mokymo priemonė žemės ūkio mokyklų moksleiviams. Elena Birutė Aniulienė. Vilnius, 1996
5. Naminių paukščių lesinimas. S. Baranauskas, S. Juknevičius. Akademija, 2002
6. Žąsų auginimas. A. Mačiulaitis, B. Kriukienė, J. Kaulytė. Dotnuva, 1998
7. Paukščių auginimas ūkininko sodyboje. Lietuvos gyvulininkystės institutas. Baisogala, 1999
8. Žąsų. A. Mačiulaitis. Kaunas, 2001

Parengė

Profesijos mokytoja metodininkė

Birutė Juknienė

2003-10-14

JONIŠKIO ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLA

TVIRTINU
Direktorius

Liudas Jonaitis

Gamybinė praktika

1. Dalyko tikslai :

- Įtvirtinti žinias ir gebėjimus, įgytus mokykloje, konkrečioje praktinėje veikloje
- Išmokyti našiai ir saugiai dirbti
- Pasiruošti kvalifikaciniam egzaminui ir savarankiškai veiklai

2. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius :

Mokymo tikslai	Dalyko turinys (pagrindinių temų pavadinimai)	Valandų skaičius	
		Teorija	Praktiniam mokymui
1.1.2. Atlikti žemės dirbimo darbus 1.1.4. Atlikti tręšimo darbus. 1.2.3. Naikinti piktžoles. 1.3.2. Vykdyti sėjos ir sodinimo darbus. 1.3.4. Parinkti ir taikyti augalų apsaugos priemones. 1.4.2. Auginti žemės ūkio augalus intensyviomis technologijomis. 1.4.3. Nuimti derlių. 1.4.4. Sandėliuoti, paruošti ir realizuoti intensyviomis technologijomis išaugintą augalininkystės produkciją. 1.5.2. Auginti žemės ūkio augalus ekologinio ūkininkavimo technologijomis. 1.5.3. Sandėliuoti, paruošti ir realizuoti ekologiškai išaugintą augalininkystės produkciją. 2.2.3. Vertinti pašarų kokybę. 2.2.4. Nustatyti reikiamą pašarų kiekį, šėrimo normas, sudaryti racionus. 2.2.5. Ruošti pašarus, tvarkyti jų apskaitą 2.3.2. Šerti ir prižiūrėti įvairių rūšių gyvulius bei paukščius. 2.3.5. Pažinti sergančius gyvulius ir paukščius, juos prižiūrėti ir slaugyti. 2.4.2. Taikyti melžimo technologijas. 2.4.3. Ruošti pieną realizuoti 3.1.1. Išmanyti traktorių ir savaeigių žemės ūkio mašinų konstrukciją,	1. Agregatų sudarymas		20
	2. Remonto ir TP darbai		60
	3. Žemės dirbimo darbai		120
	4. Sėja ir augalų priežiūra		120
	5. Derliaus nuėmimas		60
	6. Pašarų ruošimas ir gyvulių ir paukščių šėrimas		80
	7. Mechanizuotas karvių melžimas		80
	8. Mėslo šalinimas		60

veikimą, reguliavimus. 3.1.4. Dirbti su savaeigėmis žemės ūkio mašinomis. 3.2.2. Atlikti techninės priežiūros darbus. 3.2.3. Atlikti nesudėtingus remonto darbus. 3.3.2. Sudaryti ir eksploatuoti traktorinį agregatą. 3.3.3. Atlikti žemės dirbimo, sėjos, augalų priežiūros, derliaus nuėmimo, sandėliavimo mechanizuotus darbus. 3.3.4. Atlikti pašarų ruošimo ir gyvulių šėrimo, melžimo ir pieno apdorojimo, mėšlo šalinimo mechanizuotus darbus. 3.3.5. Sudaryti gyvulininkystės patalpų mikroklimatą. 3.4.1. Išmanyti darbuotojų saugą ir sveikatą, civilinę saugą, aplinkosaugą reglamentuojančius teisės aktus, jų taikymą. 3.4.2. Laikytis darbų, priešgaisrinės saugos, darbo higienos, elektroaugos bei aplinkosaugos reikalavimų.			
Iš viso:			600

3. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas :

3.1 Ūkininko ūkis arba ŽŪB, žemės dirbimo, sėjos, augalų priežiūros, derliaus nuėmimo, pašarų ruošimo, mechanizuoto šėrimo mašinos ir traktoriai, mechanizuoto melžimo linijos mėšlo šalinimo įrenginiai, mašinos ir mechanizmai.

Parengė

Profesijos vyr. mokytojas

Saulius Dauparas

2003-10-20